

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ», КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ

IMPERATYV PL SPÓŁKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
(ТОВ «ТОРГОВИЙ БУДИНОК ІМПЕРАТИВ», ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)

MILTON FRIEDMAN UNIVERSITY (БУДАПЕШТ, УГОРЩИНА)

VILNIUS UNIVERSITY, DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND AUDIT (ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)

ТОВ «ХЛАДОПРОМ»

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

III Міжнародної науково-практичної конференції

«ВІДНОВЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ПРІОРИТЕТИ, ПРАКТИКИ»

2025

Харків,
3 квітня 2025 року

УДК 338.246.88
М 74

Редакційна колегія:

Гурова Капіталіна – в. о. директора, к. е. н., доцент, Заслужений працівник народної освіти України.
Савченко Ілля – заступник директора з навчально-методичної роботи, к. держ. упр., доцент.
Болотова Тетяна – завідувач відділення економіки та бізнесу, к. е. н., доцент.
Гібкін Кирило – завідувач відділення харчових технологій та сфери обслуговування.
Золотухіна Олена – заступник директора з навчально-методичної роботи.
Кулінченко Сергій – голова ради студентського самоврядування коледжу.
Домбровська Світлана – в. о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, д. держ. упр., професор, Заслужений працівник освіти України.
Барішевський Олексій – Голова Наглядової ради ТОВ «ХЛАДОПРОМ».
Ніколенко Борис – директор ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Imperativ PL Sp. Z o.o, (Варшава, Польща).
Peter Szatmari – Dr., проректор з загальної роботи та зав'язків з громадськістю Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина).
Rasa Subacienė – Dr., завідувач кафедри обліку та аудиту Вільнюського університету, професор (Вільнюс, Литва).
Чумак Оксана – завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій Державного університету «Київський авіаційний інститут», д. е. н., професор.

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 9 від 26.03.2025 р.).

Збірник тез доповідей містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики», в яких розглядається основні напрями створення умов для модернізації національної економіки, розробити підходи до формування політики модернізації економіки та пропозиції щодо механізму її реалізації.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики».** – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2025. – 226 с.

© ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2025.

проводити інформаційні кампанії для відновлення довіри іноземних пацієнтів до медичних послуг в Україні. Хоча війна створила значні перешкоди для розвитку медичного туризму в Україні, при належній підтримці та стратегічному плануванні галузь має потенціал для відновлення та зростання у майбутньому [2, с. 408-428; 4].

Менеджмент у медичному туризмі відіграє важливу роль у формуванні конкурентоспроможності медичних закладів, залученні пацієнтів та забезпеченні високої якості медичних послуг. Вивчення міжнародного досвіду та впровадження стратегічних напрямків управління сприятимуть розвитку медичного туризму в Україні, що, в свою чергу, позитивно вплине на економіку країни та покращить доступність медичних послуг для населення.

Список використаних джерел:

1. Dryglas D., Smith M.K. Introduction: the development of health tourism in challenging times – a focus on the Visegrád countries. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 2025. DOI: <https://doi.org/10.1108/WHATTT-01-2025-0024>
2. Nouhaila B. K., Aarabe M. Alla L. The impact of digitalisation on the customer experience in medical tourism: A systematic review. *Impact of AI and tech-driven solutions in hospitality and tourism*. 2024. P. 408-428. DOI: 10.4018/979-8-3693-6755-1.ch020
3. Графська О.І., Головчук Ю.О., Никига О.В. Інноваційні засади регіональної політики розвитку туризму. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. Січень 2023. С. 24-27. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16769744695801.pdf#page=25>
4. Графська О.І., Головчук Ю.О., Кулик О.М. Інноваційні інструменти маркетингових стратегій розвитку туризму на регіональному рівні. *Інфраструктура ринку*. 2023. №71. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/38.pdf
5. Федоришина Л., Головчук Ю. О. Боднар Р. О. Туризм як об'єкт регіональних економічних досліджень. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-88>

Савченко І. Г., к. держ. упр., доцент,
Скок Р. А., викладач,

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

РИЗИК І НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Діяльність у галузі управління вимагає прийняття певних рішень, а це, в свою чергу, пов'язане з оцінюванням майбутнього. Таке оцінювання реалізується шляхом максимального врахування невизначеностей та активних дій елементів середовища і завжди є певною мірою ризикованим. Один із підходів до цього процесу – пасивний, що передбачає аналіз ризиків для коригування стратегій. Більш ефективнішим є активне управління ризиками, тобто активна діяльність, що скерована на зменшення впливу випадкових чинників та запобігання негативним наслідкам.

Під невизначеністю ми розуміємо неможливість однозначного прогнозування розвитку подій в майбутньому, стан нашого незнання і неможливості точного передбачення основних величин і показників розвитку деякого проєкту. При цьому невизначеність не може трактувати як виключно негативне явище. Адже саме невизначеність спонукає людей до нестандартного

мислення, сприяючи подоланню консерватизму, догматизму, різних психологічних бар'єрів, отриманню значимих результатів у ситуації неминучого вибору.

Можемо зазначити, що проблема ризику тісно пов'язана з проблемою невизначеності (неточності, недостовірності, ненадійності) наших знань про умови та процеси, які відбуваються в об'єкті та зовнішньому середовищі, з ймовірнісним характером виникнення небажаних подій. Тому дослідження ризиків пов'язане з аналізом невизначеності, а ефективні шляхи для попередження небажаних подій, зменшення рівня ризиків при прийнятті рішень пов'язані із цілеспрямованою мінімізацією невизначеності.

Ризик – можливість недосягнення суб'єктом поставленої мети, зумовлена необхідністю прийняття управлінського рішення в умовах невизначеності. Розвиток методології управління ризиками і відповідного розрахункового апарату в першу чергу пов'язується з намаганням визначити, оцінити і в подальшому зменшити шкоду та збитки для довкілля та здоров'я людини від господарської та будь-якої іншої людської діяльності. Поряд з формуванням та розвитком ринкових механізмів постає проблема оцінювання та обліку ризиків у сфері ділових відносин і, як наслідок, проблема нейтралізації ризиків, управління ризиками [1].

Управляти ризиком означає застосовувати дії, що скеровані на підтримання такого його рівня, що відповідає меті управління, поставленій на цей момент. Формально можна виділити дві основні задачі управління ризиком: підтримання ризику на рівні, на вищому за заданий та мінімізація ризику при певних заданих умовах [2].

Ризик супроводить будь-яку не відокремлену від зовнішнього світу та тривалу у часі дію, яка скерована на отримання результату. Кожна така дія пов'язана з невизначеністю і залежить від подій, які можуть статися, а можуть і не статися. Кожен проект (організаційний, технологічний, фінансовий, економічний) полягає у досягненні певної мети, що конкретизується через цілі. На кожному етапі проекту на рішення, які приймаються, впливає велика кількість різноманітних чинників, тісно пов'язаних між собою. Виникають певні колізії. Тому, існує певна імовірність, що проект повністю вирішить поставлені задачі або не досягне поставлених цілей зовсім або досягне їх лише частково.

Передбачувано, що для адекватного та ефективного реагування на ризики та їх передбачення необхідно якомога точніше та різнобічно визначити предмет дослідження, класифікувати і формалізувати його та оцінити реальні можливості його реалізації. Відмінність системи, в якій приймаються управлінські рішення, полягає в безперервному виникненні нових обставин, які суттєво впливають на процеси, що відбуваються в ній. Складовими частинами процесу прийняття управлінських рішень є: параметри рішення, альтернативи рішення, цільова установка.

Зазначимо, умови, що визначають параметри рішення можуть бути різноманітними. Параметри рішення – це рамкові умови пошуку рішення. Існує безліч способів класифікації параметрів рішення. Використовуючи в якості родової ознаки ставлення до об'єкта дослідження, виділяють дві групи – екзогенні та ендогенні.

До екзогенних відносяться параметри рішень, які по відношенню до об'єкта є зовнішніми, це параметри, які несуттєво змінюються об'єктом. До ендогенних параметрів прийняття рішень відносять ті з них, які є внутрішніми по відношенню до об'єкта, це дані, які характеризуються короткостроково незмінні властивості стану самого підприємства. Як правило, до екзогенних параметрів прийняття рішень відносять кон'юктурообразуючі фактори і показники кон'юнктури, до ендогенних – виробничі, економічні, соціальні та інші чинники, що визначають внутрішню структуру і виробничі можливості об'єкта.

За класифікацією, запропонованої Шмален Г., параметри прийняття рішення поділяються на детерміновані і стохастичні [4]. Детерміновані параметри прийняття рішення мають завжди певний вираз, який, однак, може змінюватися з плином часу. При стохастичних параметрах прийняття рішення, навпаки, є лише оціночні показники.

Необхідною умовою процесу прийняття управлінського рішення є оцінка альтернатив у прийнятті управлінських рішень. Практика така, що в більшості випадків менеджеру

доводиться стикатися з багатоальтернативною ситуацією прийняття рішень. Під альтернативою розуміють варіант вирішення завдань, який є допустимим з позицій стану параметрів прийняття рішень. Існує безліч варіантів прийняття рішення, кожен з них має свою власну структуру і показники оцінки. При цьому необхідно звернути увагу, що параметри рішень обмежують “поле альтернатив”. Іншими словами, параметри рішень скорочують кількість можливих альтернатив рішень до кількості тих, що можуть бути реалізовані [3].

Цільова установка визначає, які альтернативи рішення із загального числа тих, що можуть бути реалізовані, повинні бути вибрані і здійснені. При виборі альтернатив вирішується основне питання: яка з них забезпечує реалізацію цільової установки. Формалізована мета узагальнюється у вигляді критерію, який дозволяє точно відобразити, в якій ступені досягнута сформульована цільова установка. У реальній ситуації цільова установка є багатоцільовою і описується за допомогою так званого багатоцільового критерію, який представляє собою, в цьому випадку, функцію, сформульовану з декількох критеріїв, сутність і напрямок дії яких можуть не збігатися.

Список використаних джерел:

1. Вступ до політичної аналітики : навч. посіб. / кол. авт. : за заг. ред. С. О. Телешуна. К. : Вид-во НАДУ, 2016. 220 с.
2. Гнатенко Г. М., Сніпок В. Є. Експертні технології прийняття рішень : монографія. К. : [б. в.] 2018. 444 с.
3. Практичні елементи інформаційно-аналітичної роботи : метод. рек. / уклад. : С. О. Телешун, І. В. Рейгерович, С. І. Вировий ; за заг. ред. С. О. Телешуна. К. : Вид-во НАДУ, 2017. 60 с.
4. Шмален Г. Основи і проблеми економіки підприємства : [Пер з нім]. / Г. Шмален. – К. : Фінанси і статистика, – 2006. – 512 с.

Бутник О. О., к. держ. упр., доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Сучасна економіка України переживає глибоку кризу, спричинену війною, руйнуванням інфраструктури, втратою виробничого потенціалу та змінами у глобальних ланцюгах постачання. У таких умовах ефективно державне управління стає ключовим фактором для стабілізації економіки та її подальшого відновлення. Одним із найперспективніших напрямів реформування державного сектору є цифрова трансформація управлінських процесів [1].

Цифровізація державного управління сприяє підвищенню прозорості, зменшенню бюрократичних бар'єрів, прискоренню взаємодії між державою, бізнесом і громадянами, а також створює передумови для залучення інвестицій. Розвиток цифрових платформ, таких як «Дія», система електронних закупівель Prozorro та електронний документообіг, вже показав свою ефективність у скороченні адміністративних витрат і підвищенні якості державних послуг. Водночас цифрова трансформація потребує комплексного підходу, що включає нормативно-правову підтримку, розвиток технологічної інфраструктури, забезпечення кібербезпеки та формування цифрової культури серед державних службовців.

ІННОВАЦІЙНІ СЕРВІСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ
ГОТЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ: РОЗРОБКА

ПРАКТИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ.....	103
Черняєва Т. І., Нагорна І. В.	105
СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	105
Чумак О. О.	107
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ ...	107
Чупак Н. В., Зміївська І. В.	109
ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ В СУЧАСНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ.....	109
Шубіна Л. Ю.	111
ВИКОРИСТАННЯ МІЦЕЛІЯ БАЗИДІАЛЬНИХ ГРИБІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ЕМУЛЬГОВАНИХ М'ЯСОПРОДУКТІВ.....	111

2 СЕКЦІЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ

ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	114
Бурлай Т. В.	114
ПОВОЄННА СОЛІДАРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ОСНОВІ ПІДХОДІВ ПОЛІТИКИ ЗГУРТУВАННЯ ЄВРОСОЮЗУ	114
Головчук Ю. О.	117
МЕНЕДЖМЕНТ У МЕДИЧНОМУ ТУРИЗМІ: СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	117
Савченко І. Г., Скок Р. А.	119
РИЗИК І НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	119
Бутник О. О.	121
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	121
Hlushko A. D.	124
INDICATORS OF FINANCIAL STABILITY OF THE NATIONAL ECONOMY DURING THE RECOVERY PERIOD	124
Головчук Ю. О., Романенко С. В.	127